

2020

Produkty z biologického materiálu -
Kritéria udržitelnosti

ČSN
EN 16751

65 9803

Bio-based products - Sustainability criteria

Produits biosourcés - Criteres de durabilité

Biobasierte Produkte - Nachhaltigkeitskriterien

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 16751:2016. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 16751:2016. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN 16751 (65 9803) z října 2016.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Proti předchozí normě dochází ke změně způsobu převzetí EN 16751:2016 do soustavy ČSN. Zatímco ČSN EN 16751 z října 2016 převzala EN 16751:2016 schválením k přímému používání jako ČSN oznámením ve Věstníku ÚNMZ, tato norma ji přejímá překladem.

Informace o citovaných dokumentech

EN 16575 zavedena v ČSN EN 16575 (65 9801) Produkty z biologického materiálu - Slovník

Související ČSN

ČSN EN 16760 (65 9806) Produkty z biologického materiálu - Posuzování životního cyklu

ČSN EN 16214-1:2013 (83 8260) Kritéria udržitelnosti pro výrobu biopaliv a biokapalin pro energetické využití - Zásady, kritéria, ukazatele a ověřovatelé - Část 1: Terminologie

ČSN EN ISO 9000:2016 (01 0300) Systémy managementu kvality - Základní principy a slovník

ČSN EN ISO 14001:2016 (01 0901) Systémy environmentálního managementu - Požadavky

s návodem pro použití

ČSN EN ISO 14040:2006 (01 0940) Environmentální management – Posuzování životního cyklu – Zásady a osnova

ČSN EN ISO 14046:2016 (01 0946) Environmentální management – Vodní stopa – Zásady, požadavky a směrnice

ČSN EN ISO 14067:2019 (01 0967) Skleníkové plyny – Uhlíková stopa produktů – Požadavky a směrnice pro kvantifikaci

ČSN ISO 26000:2011 (01 0390) Pokyny pro oblast společenské odpovědnosti

Souvisící předpisy

Směrnice Rady 92/43/EHS (92/43/EEC) ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. V České republice je tato směrnice zavedena zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. V České republice je tato směrnice mimo jiné zavedena zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES (2008/98/EC) ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o rušení některých směrnic. V České republice je tato směrnice zavedena zákonem č. 223/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění.

Upozornění na národní poznámky

Do normy byly k článkům 4.1 a 7.1.2.1 doplněny národní poznámky.

Vypracování normy

Zpracovatel: PETRAŠOVÁ BRNO, IČO 40448584, Ivana Petrašová

Technická normalizační komise: TNK 138 Tuhá biopaliva, tuhá alternativní paliva a biomasa pro energetické využití

Pracovník České agentury pro standardizaci: Ing. Kateřina Hejtmánková

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

EVROPSKÁ NORMA
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM

EN 16751

Duben 2016

ICS 13.020.60

Produkty z biologického materiálu - Kritéria udržitelnosti

Bio-based products - Sustainability criteria

Produits biosourcés - Criteres de durabilité

Biobasierte Produkte - Nachhaltigkeitskriterien

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2016-01-15.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy.

Aktualizované seznamy a biblio-

grafické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédsko, Švýcarska a Turecka.

Evropský výbor pro normalizaci

European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum CEN-CENELEC: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

© 2016 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoliv formě a jakýmikoliv prostředky Ref. č. EN 16751:2016 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Evropská předmluva.....	6
Úvod.....	7
1..... Předmět normy.....	9
2..... Citované dokumenty.....	9
3..... Termíny a definice.....	9
4..... Obecné požadavky.....	14
4.1..... Obecně.....	14
4.2..... Hranice pro oznamování.....	14
4.3..... Časová období.....	14
4.4..... Zaznamenávání a zpracování informací.....	14
4.4.1... Typ a původ výchozí suroviny pro biomasu.....	14
4.4.2... Transparentnost.....	15
4.4.3... Záznam informací.....	15

4.4.4... Přenos
informací.....
..... 15

4.4.5...
Důvěrnost.....
..... 15

4.5..... Vědecký
přístup.....
..... 15

5..... Environmentální
kritéria.....
..... 15

5.1.....
Obecně.....
..... 15

5.2..... Ochrana klimatu a kvalita
ovzduší..... 15

5.2.1...
Obecně.....
..... 15

5.2.2...
Zásada.....
..... 15

5.3.....
Voda.....
..... 16

5.3.1...
Obecně.....
..... 16

5.3.2...
Zásada.....
..... 16

5.4.....
Půda.....
..... 16

5.4.1...
Obecně.....
..... 16

5.4.2...
Zásada.....

.....	16
5.5.....	
Biodiverzita.....	
.....	17
5.5.1...	
Obecně.....	
.....	17
5.5.2...	
Zásada.....	
.....	17
5.6..... Energetické a materiálové	
zdroje.....	17
5.6.1...	
Obecně.....	
.....	17
5.6.2...	
Zásada.....	
.....	17
5.7.....	
Odpad.....	
.....	18
5.7.1...	
Obecně.....	
.....	18
5.7.2...	
Zásada.....	
.....	18
6..... Sociální	
kritéria.....	
.....	18
6.1..... Pracovní	
práva.....	
.....	18
6.1.1...	
Obecně.....	
.....	18
6.1.2...	
Zásada.....	
.....	18

6.2..... Práva na užívání půdy a změna užívání
půdy..... 19

6.2.1...
Obecně.....
..... 19

6.2.2...	
Zásada.....	
.....	19
6.3.....	Práva na užívání
vody.....	
.....	19
6.3.1...	
Obecně.....	
.....	19
6.3.2...	
Zásada.....	
.....	19
6.4.....	Místní
rozvoj.....	
.....	20
6.4.1...	
Obecně.....	
.....	20
6.4.2...	
Zásada.....	
.....	20
7.....	Ekonomická
kritéria.....	
.....	20
7.1.....	Ekonomická
udržitelnost.....	
.....	20
7.1.1...	
Obecně.....	
.....	20
7.1.2...	
Zásada.....	
.....	20
Příloha A (informativní) Šablona pro oznamování a další návod týkající se aspektů	
udržitelnosti.....	22
Bibliografie	
.....	27

Evropská předmluva

Tento dokument (EN 16751:2016) vypracovala technická komise CEN/TC 411 *Produkty z biologického materiálu*, jejíž sekretariát zajišťuje NEN.

Této evropské normě je nutno nejpozději do října 2016 udělit status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do října 2016.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN [a/nebo CENELEC] nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument byl vypracován na základě mandátu uděleného CEN Evropskou komisí a Evropským sdružením volného obchodu.

Podle vnitřních předpisů CEN-CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irsko, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojeného království, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Úvod

Produkty z biologického materiálu z lesnictví a zemědělství (např. papír, lepenka a různé chemikálie a materiály) mají dlouhou historii využití. V posledních desetiletích se na trhu objevily nové produkty z biologického materiálu. Některé z důvodů tohoto zvýšeného zájmu lze spatřovat ve výhodách produktů z biologického materiálu ve vztahu k vyčerpání fosilních zdrojů a změnám klimatu. Produkty z biologického materiálu směřují také poskytovat další funkce produktu. Tato skutečnost vyvolala vlnu inovací s ohledem na rozvoj znalostí a technologií umožňujících vývoj nových transformačních procesů a produktů.

S vědomím potřeby společných norem týkajících se produktů z biologického materiálu vydala Evropská komise mandát M/4921), jehož výsledkem je řada norem vypracovaných CEN/TC 411, se zaměřením na jiné produkty z biologického materiálu, než jsou potraviny, krmivo a biomasa pro energetické využití.

Normy CEN/TC 411 *Produkty z biologického materiálu* poskytují společný základ pro tyto aspekty:

- obecná terminologie;
- stanovení obsahu biologického materiálu;
- posuzování životního cyklu (LCA; Life Cycle Assessment);
- aspekty udržitelnosti;
- nástroje pro prohlášení.

Je důležité si uvědomit, co termín *produkt z biologického materiálu* zahrnuje a jak se používá. Termín „z biologického materiálu“ znamená „odvozený z biomasy“. Produkty z biologického materiálu (láhve, izolační materiály, dřevo a produkty ze dřeva, papír, rozpouštědla, chemické meziproducty, kompozitní materiály atd.) jsou produkty, které jsou zcela nebo částečně odvozeny z biomasy. Je nezbytné charakterizovat množství biomasy obsažené v produktu, například jeho obsahem biologického materiálu nebo obsahem uhlíku z biologického materiálu.

Obsah biologického materiálu v produktu neposkytuje informace o environmentálním dopadu ani o udržitelnosti, což lze hodnotit pomocí LCA a kritérií udržitelnosti. Transparentní a jednoznačná komunikace v rámci hodnotových řetězců biologického materiálu je navíc usnadněna harmonizovaným rámcem pro certifikaci a prohlášení.

Tato evropská norma byla vypracována s cílem identifikovat aspekty udržitelnosti, které se týkají všech produktů z biologického materiálu, a pokrývá všechny tři pilíře udržitelnosti (environmentální, sociální a ekonomický). Přestože oblast působnosti CEN/TC 411 vylučuje potraviny, krmivo a energii, je třeba, aby se udržitelnost biomasy a produktů z biologického materiálu řídila stejnými zásadami bez ohledu na jejich používání. Na všechna témata související s LCA se vztahuje EN 16760 *Produkty z biologického materiálu – Posuzování životního cyklu*.

Pojem „udržitelný rozvoj“ vyjadřuje sdílené obavy s ohledem na stav a udržitelnost environmentálních, ekonomických a sociálních dimenzí dnešního a zítřejšího světa. Základem cesty k udržitelnosti je udržitelná výroba a spotřeba. Týká se to také společenské odpovědnosti organizací a cíle zlepšovat sociální a environmentální výkonnost spolu s trvalou hospodářskou rentabilitou – to vše s perspektivou přispívat především k většímu blahobytu lidí.

Kritéria této evropské normy mohou být buď přímo využívána hospodářským subjektem, nebo mohou být použita v autorizovaných programech a normách, které se týkají aspektů udržitelnosti.

Stanovením společného rámce umožní tato evropská norma poskytování informací o aspektech udržitelnosti pro tato použití:

- v případě hospodářského subjektu - komunikovat v dodavatelském řetězci o aspektech udržitelnosti biomasy použité jako vstup do produktu z biologického materiálu;
- v případě hospodářského subjektu - posuzovat a řídit aspekty udržitelnosti svého fungování a systematicky podávat zprávy v dodavatelském řetězci;
- v případě hospodářských subjektů v dodavatelském řetězci (viz obrázek 1) - vyměňovat si a sdílet informace o aspektech udržitelnosti procesů a produktů z biologických materiálů na základě společného rámce a porozumění (komunikace mezi podniky (B2B; business-to-business)); a
- v případě operátora programu - vyvíjet certifikační systémy pro posuzování udržitelnosti biomasy použité jako vstup do produktů z biologického materiálu nebo udržitelnosti části z biologického materiálu v produktu z biologického materiálu.

POZNÁMKA Tato evropská norma se týká pouze té části produktů, která je z biologického materiálu. Bez použití příslušných norem produktů není možné činit prohlášení pro celý produkt.

Způsob řešení ukazatelů se bude lišit v závislosti na použití.

Obrázek 1 znázorňuje předmět této evropské normy.

Obrázek 1 - Znázornění předmětu této evropské normy

1 Předmět normy

Tato evropská norma stanovuje horizontální kritéria udržitelnosti, která se vztahují na část z biologického materiálu u všech produktů z biologického materiálu, s výjimkou potravin, krmiv a energetického využití, a pokrývá všechny tři pilíře udržitelnosti – environmentální, sociální a ekonomické aspekty. Je-li produkt částečně z biologického materiálu, lze tuto evropskou normu používat pouze pro část z biologického materiálu, protože se tato norma nezabývá částmi produktu z nebiologického materiálu (fosilními, minerálními).

Tuto evropskou normu lze používat pro dvě aplikace; buď pro poskytování informací o udržitelnosti pouze o produkci biomasy, nebo pro poskytování informací o udržitelnosti v dodavatelském řetězci pro část produktu z biologického materiálu v produktu z biologického materiálu.

Tato evropská norma stanovuje rámec pro poskytování informací o managementu aspektů udržitelnosti.

Tuto evropskou normu nelze používat k tvrzení, že postupy nebo produkty jsou udržitelné, protože norma nestanovuje prahové hodnoty ani limity.

Tuto evropskou normu však lze používat pro komunikaci mezi podniky (B2B; business-to-business) nebo pro vývoj specifických norem produktů a certifikačních systémů.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.

- [1\)](#) Mandát je úkol standardizace zakotvený v evropském obchodním právu. Mandát M/492 je adresován evropským normalizačním organizacím CEN, CENELEC a ETSI a jeho účelem je vývoj horizontálních evropských norem pro produkty z biologického materiálu.